

HYVINVOINTITieto

päätösten tukena

Hyödynnä
indikaattori-
tietoa

Raportoi
kertomuksessa

TIETO LÄHTÖKOHTANA PÄÄTÖKSENTEOLLE

Kunnan ja maakunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja sosioekonomisten terveyserojen kaventaminen vaativat tietoa kuntalaisista ja niistä tekijöistä, jotka vaikuttavat hyvinvointiin ja terveyteen. Indikaattoreiden avulla voi seurata hyvinvointia ja terveyttä eri väestöryhmissä ja asettaa toiminnalle mitattavia tavoitteita. Ota myös kuntalaisten kokemustieto käyttöön.

Kunnat ja maakunnat tarvitsevat väestöryhmittäistä tietoa palvelutarpeen arviointia, toimien kohdentamista, resurssien ohjausta ja tavoitteiden toteutumisen seurantaan varten. Sosioekonomisten väestöryhmien välisiä eroja voi tarkastella pääsääntöisesti 30 000 asukkaan väestöpohjalla.

Koulutusryhmien väliset erot hyvinvoinnissa, terveydessä, toimintakyvyssä ja kuolleisuudessa ovat samansuuntaisia niin koko Suomessa, maakuntatasolla kuin kunnissakin. Alemmissa sosiaaliryhmissä huono terveys ja toimintakyky ovat yleisempiä kuin ylimmässä ryhmässä.

MITEN INDIKAATTOREITA KÄYTETÄÄN

Indikaattori kuvaa ilmiön tilaa ja muutoksia. Se mahdollistaa

- nykytilan kuvaamisen,
- huolien ja vahvuksien tunnistamisen,
- tavoitteiden asettamisen,
- vaikutusten ennalta arvioimisen,
- tavoitteiden ja ennakoarviointien toteutumisen seurannan.

Aluetasosta tietoa voidaan hyödyntää pienissä kunnissa eriarvoisuuden tarkasteluun. Oman maakunnan koulutusryhmien väliset erot eri osoittimilla ovat lähellä kunnan tilannetta, vaikka tietoa ei olisi saatavissa omasta kunnasta.

Paikallinen tulkinta ja paikallisen asiantuntemuksen käyttö on aina tärkeää. Kokonaiskuvan hahmotaminen ja johtopäätösten tekeminen on alueen asiantuntijoiden tehtävä.

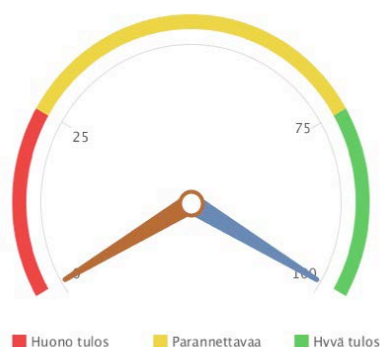
HYVINVOINTIKERTOMUS KOKOAA TIEDON

Kunnan ja maakunnan hyvinvointia ja terveyttä sekä terveyseroja ja toimia kuvaavat indikaattorit kootaan hyvinvointikertomukseen. Kertomukseen sisällytetään sekä kuntien ja alueiden välisen vertailun mahdollistavia kansallisia että paikallisesti ja alueellisia tärkeitä indikaattoreita. Päivittäisen päätöksenteon lisäksi indikaattoreita käytetään strategisen suunnittelun pohjana.

Lue lisää erillisestä Hyvinvointikertomus-kortista (<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2016083023290>).

Muista kunnan ja alueen omat tilastointi- ja palautejärjestelmät kansallisten indikaattori-pankkien rinnalla.

Onko terveyserojen kaventaminen tavoitteena Pälkäneellä?

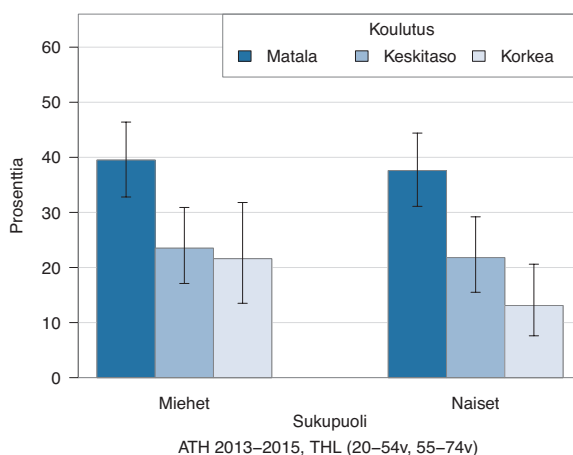

- Huono tulos
- Parannettavaa
- Hyvä tulos
- Kirjattu kuntastrategiaan tai laajaan hyvinvointikertomukseen
- Kirjattu talous- ja toimintasuunnitelmaan

(www.teaviisari.fi: Kuntajohto > Sitoutuminen > Terveyserojen kaventaminen tavoitteena: Pälkäne 2015)

TIETOA SOSIOEKONOMISEN ASEMAN MUKAAN

Ei usko jaksavansa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka (%)
Pori 2013–2015

Katso esimerkki hyvinvointi- ja terveyserojen keskeisimmistä indikaattoreista: www.thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/seuranta-ja-vaikuttavuus/tilastot/keskeiset-indikaattorit

Terveitemme-verkkopalvelusta löytyy tilasto- ja seurantatietoja sosioekonomisista hyvinvointi- ja terveyseroista alueittain. Tämä tieto on erityisen tärkeää, kun tavoitteena on terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen. www.terveytemme.fi

TEAvisari-verkkopalvelusta löytyy kunta- ja koulukohtaiset tiedot toiminnasta ja resursseista. Voit katsoa tilanteen seitsemältä eri toimialalta ja hyödyntää tietoa vertaiskehittämisessä sekä oman toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. www.teaviisari.fi

MUITA VERKKOPALVELUITA JA TILASTOTIETOKANTOJA

- Hyvinvointikompassi -verkkopalvelu sisältää noin sata keskeisintä Sotkanetin indikaattoria hyvinvoinnin seurantaan ja johtamisen tueksi. Kunnan/alueen tiedot saa valmiille kalvopohjille. www.hyvinvointikompassi.fi
- Sotkanetissä on hyvinvoinnin, terveyden ja palvelujärjestelmän tietoa laajasti. www.sotkanet.fi/
- Esimerkiksi päihteiden käyttöön ja haittoihin liittyviä tilastoja on koottu THL:n verkkosivuille ja Sotkanettiin. www.thl.fi/fi/tilastot/tilastot-aiheittain/paihteet-ja-riippuvuudet
- Kelan Terveyspuntarissa on väestön sairastavuuseroja, työkyvyttömyyttä ja etuisuuksia alueittain. www.kela.fi/terveyspuntari
- Kuntaliiton sivuilla on perustietoa eri aloilta. www.kunnat.net/tilastot
- Tilastokeskuksen maksuttomat tietokannat sisältävät laajasti eri alojen perustietoa sukupuolittain. <http://www.stat.fi/til>
- Patioon kootaan tietoa mm. peruspalvelujen saatavuudesta ja asuin-, työ- ja elinympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. www.patiao.fi/

LISÄTIETOJA AIHESIVUILTA

www.thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/seuranta-ja-vaikuttavuus/tilastot

<https://www.thl.fi/fi/web/terveyden-edistaminen/johtaminen/tilastoja-ja-indikaattoreita-suunnittelun-ja-arvioinnin-tueksi>

10/2016

YHTEYSTIEDOT

Tuulia Rotko
kehittämisspääällikkö

Timo Koskela
erikoissuunnittelija
etunimi.sukunimi@thl.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL
www.thl.fi • twitter.com/THLorg • facebook.com/thl.fi